

draVa

1 КЛАС ЧИТАННЯ

Рекомендації та таблиці для розвитку

Більшість дітей, що йдуть до школи, вже вміють читати. Але слід пам'ятати, що основною метою навчання є вміння читати текст свідомо.

Техніка читання — засіб досягнення цієї мети, бо без достатньо високого рівня техніки читання не може бути й повноцінного сприйняття змісту.

Домашнє завдання з читання в першому класі не задається, але вчителі будуть просити вас читати і повторювати те, що читали в класі, а також додаткову літературу, цікаву дитині.

Щоденне читання дійсно необхідне, тому що тільки так відпрацьовується техніка читання. Перечитування на рівні швидкого впізнавання слова — це шлях до успішного читання цілими словами. Ці навички будуть необхідні, щоб прочитати ряд цікавих літературних творів, для швидкого виконання домашніх завдань з інших предметів.

Правильне та швидке читання дозволить краще розуміти умову задачі, тексти з природознавства і т. п.

Кожен з батьків мріє, щоб його дитина захопилась чарівним світом книжок, які формують внутрішній світ людини, її характер, збагачують уяву і відчуття. А шляхом до здійснення цієї мрії є високий темп читання і усвідомлення прочитаного. Тільки тоді, коли дитина читатиме, не замислюючись над самим процесом читання, на перше місце виходить задоволення від змісту книги. Як же допомогти дитині оволодіти читанням?

Сьогодні для дошкільнят існує широкий вибір книг, зошитів на друкованій основі, що допомагають навчитися читати. Кожен з батьків зможе вибрати те, що йому більше подобається, що до душі його дитині.

В нашій книзі ми не будемо розглядати питання процесу навчання читанню, а зупинимось на труднощах, з якими можуть зустрітися батьки в цьому процесі.

Трудність № 1

Дитина не хоче читати.

Причина 1. Дитина погано бачить букви, вони розмиті.

Що робити? Перевірте зір!

Причина 2.

Їй не цікаво.

Що робити? Спробуйте замінити книгу на більш яскраву, красиво ілюстровану з крупним шрифтом.

Причина 3. Вікова. Ви даєте дитині навантаження, що не відповідає її можливостям. Вона не розуміє зміст книги і не може виконати ваші вимоги.

Що робити? Зверніться до спеціаліста. Дізнайтесь, якими навичками читання повинна володіти дитина відповідно до свого віку і яку літературу краще підібрати.

Пам'ятайте, що дитина не може довго утримувати увагу.

Трудність № 2

Дитина не може навчитися читати.

Причина 1. Не розвинено фонематичний слух. Що робити? Перевірте, чи може ваша дитина виділяти звуки. Наприклад, назвіть слово «кіт» або «кит» і попросіть почергово назвати звуки. Якщо дитина не може це зробити або називає склад замість звука [к] — [ки], то саме це свідчить про несформованість фонематичного слуху. Починайте його розвивати.

Вимовляйте слова чітко, щоб дитина чула звуки, голосом виділяйте той звук, який ви просите назвати (кіт, к — і — т, к — і — т).

Існує багато різних ігор на розвиток фонематичного слуху. Одна з них «Ланцюжок». Дитина разом

з дорослим по черзі називають слова на останній звук попереднього слова: зуб — барабан — ніс і т. д.

Пам'ятайте! Приголосні звуки бувають тверді й м'які. Якщо слово закінчувалось на м'який звук, то і наступне слово повинно починатися на м'який звук. Наприклад, біль — літо.

Пам'ятайте! Якщо ви виявили у своєї дитини нерозвинений фонематичний слух і вирішили допомогти самостійно, не обмежуйтеся даним посібником, підберіть і вивчіть відповідну літературу.

Причина 2. Дитину навчили вимовляти алфавітну назву букв «бе», «ве», «ге», «ен» і т. п. В такому випадку дитина не зможе прочитати склад «ба», тому що він з'єднує «беа». Що робити? Дитину слід перекласти вимовляти звуки [б], [д], [т], [п] і т. п. Як правило, це займає деякий час, вимагає вашого терпіння, але результат незабаром прийде. Під час читання без роздратування виправляйте дитину, якщо вона помиляється.

Трудність № 3

Дитина не розуміє зміст прочитаного.

Причина 1. Багато зусиль дитина приділяє читанню слова і не чує себе саму. Вона зосереджується тільки на механізмі читання.

Що робити? Читайте разом з дитиною в її темпі. Поступово вона навчиться слухати вас, а потім і себе.

Причина 2. Перевірте, чи відповідає зміст вікові дитини.

І на завершення ще кілька порад батькам, які прагнуть, щоб їх дитина читала з задоволенням і бажанням.

1. Читайте дитині навіть тоді, коли вона навчилася читати. Батьки дуже помиляються, коли заставляють дитину читати тільки самостійно. Внаслідок цього у багатьох дітей зникає бажання читати взагалі.

2. Спілкуйтеся з дитиною якомога більше, багато читайте їй і розповідайте. Цим ви збагачуватимете активний словник дитини.

3. Тільки під час спілкування, спільного читання і обговорення прочитаного формуються основні прийоми розуміння текстів, а вчити розуміти необхідно з самого народження.

4. Читання вголос повинно стати щоденною необхідністю як для дитини, так і для батьків. Адже духовний та емоційний контакт, що виникає в ці хвилини, є дуже важливим. Психологи радять організувати спільне з дитиною читання до 12 років.

5. Зауваження, особливо різкі крики, призводять до того, що дитина перестає слідкувати за змістом тексту і всю увагу зосереджує на окремих словах. Майте терпіння.

Таблиці для вдосконалення навичок читання

Л	Р	П	В	Ф	Б	Т	М	С	Ч
Щ	З	Ш	Г	Н	К	Ц	Й	Ж	Д
Б	Л	Ц	Н	В	Т	М	С	Ч	Л

Таблиця № 1

В	Р	Д	Ж	Я
К	Ш	Ю	Е	П
Й	Т	А	Х	Й
Щ	С	Ц	Ч	Ї
М	Ф	З	Г	У

Рекомендації до користування таблицями
Табл. № 1–2

Ці таблиці допоможуть краще вивчити букви, впізнавати їх з першого погляду.

Завдання можуть бути такими:

1. Назви букви в кожному рядку.
2. Назви букви в першому стовпчику, другому і т.д.
3. Знайди і порахуй букви Ч, С, Б і т.д.
4. В табл. № 2 назви всі великі букви.
5. Назви всі маленькі букви.
6. Назви голосні, приголосні.

Таблиця № 3

Ч	С	М	Т	Б	В	П	Р	Д
ЧІ	СІ	МІ	ТІ	БІ	ВІ	ПІ	РІ	ДІ

Таблиця № 4

А	О	У	І	Е	И
МА	МО	МУ	МІ	МЕ	МИ
НА	НО	НУ	НІ	НЕ	НИ
ЛА	ЛО	ЛУ	ЛІ	ЛЕ	ЛИ
ВА	ВО	ВУ	ВІ	ВЕ	ВИ
СА	СО	СУ	СІ	СЕ	СИ
КА	КО	КУ	КІ	КЕ	КИ
РА	РО	РУ	РІ	РЕ	РИ

Таблиця № 3

Ця таблиця допоможе відпрацювати вимову твердих та м'яких приголосних. Поясніть дитині так: голосний звук [і] показує, що попередній приголосний звук вимовляється м'яко.

Таблиця № 4

Такого типу таблиці допоможуть навчити швидко читати склади-злиття.

Завдання.

1. Прочитай склади з голосним *a, o, y, i, e, u*.
2. Прочитай склади з приголосним [м] і т.д.
3. Знайди склад, наприклад: *ле*.

Запропонуй дитині пограти в гру «Хто перший знайде склад».

Таблиця № 5

1)

ра	+	к	рак	том
со	+	м	сом	рік
то	+	м	том	сом
рі	+	к	рік	рак

2)

тор	+	ф	торф	торф
цир	+	к	цирк	цирк

ЗИ + МА

ЗИМА

КАЗ + КА

КАЗКА

ЛІ + ТО

ЛІТО

НІЖ + КА

НІЖКА

4)

МА

ТО

РО

КМА

СТО

ПРО

1. Перше завдання допоможе навчити читати слова з трьох звуків. Попросіть дитину прочитати злиття РА протяжно, а потім швидко вимовляємо звук [к], схожий на замочок, що затуляє ротик. Так утворилось слово РАК.

2. У другому завданні поясніть дитині, що в слові ТОРФ є злиття ТО та два замочки Р, Ф, які слід вимовляти швидко.

3. У третьому завданні зверніть увагу дітей на те, що склади треба читати протяжно, зливаючи їх, ніби співаємо пісню.

4. У четвертому завданні читаємо склади зі збігом приголосних на початку. КМА

Пояснюємо так: На початку складу швидко вимовляємо приголосний [к], а потім злиття звуків МА.

Таблиця № 6

	А	О	У	І	Е	И
МН	мна	мно	мну	мні	мне	мни
ВД	вда	вдо	вду	вді	вде	вди
ПР	пра	про	пру	прі	пре	при
СТ	ста	сто	сту	сті	сте	сти
ЗВ	зва	зво	зву	зві	зве	зви
ЛК	лка	лко	лку	лкі	лке	лки
ЧН	чна	чно	чну	чні	чне	чни

Таблиця № 7

	А	О	У	І	Е	И
МНЗ	МНЗА	МНЗО	МНЗУ	МНЗІ	МНЗЕ	МНЗИ
СКЛ	СКЛА	СКЛО	СКЛУ	СКЛІ	СКЛЕ	СКЛИ
ТРП	ТРПА	ТРПО	ТРПУ	ТРПІ	ТРПЕ	ТРПИ
МКР	МКРА	МКРО	МКРУ	МКРІ	МКРЕ	МКРИ
ГКП	ГКПА	ГКПО	ГКПУ	ГКПІ	ГКПЕ	ГКПИ
ТГН	ТГНА	ТГНО	ТГНУ	ТГНІ	ТГНЕ	ТГНИ

Табл. № 6–7

Закріплюємо здобуті навички.

1. Прочитай склади з голосним *а, о, у* і т.п.
2. Прочитай склади зі збігом приголосних *МН, ВД* і т.п.
3. Знайди склад *СТО* і т.п.
4. Прочитай склади, в яких є м'які приголосні (*МНІ, ВДІ, ПРІ* і т.д.)

Таблиця № 8

	А	О	У	И	І	Е
М	ма	мо	му	ми	мі	ме
Н	на	но	ну	ни	ні	не
В	ва	во	ву	ви	ві	ве
Л	ла	ло	лу	ли	лі	ле
С	са	со	су	си	сі	се
К	ка	ко	ку	ки	кі	ке
П	па	по	пу	пи	пі	пе
Р	ра	ро	ру	ри	рі	ре
Т	та	то	ту	ти	ті	те
Д	да	до	ду	ди	ді	де
З	за	зо	зу	зи	зі	зе
Б	ба	бо	бу	би	бі	бе
Г	га	го	гу	ги	гі	ге
Ґ	ґа	ґо	ґу	ґи	ґі	ґе
Ч	ча	чо	чу	чи	чі	че
Х	ха	хо	ху	хи	хі	хе
Ж	жа	жо	жу	жи	жі	же
Ш	ша	шо	шу	ши	ші	ше
Ц	ца	цо	цу	ци	ці	це
Щ	ща	що	щу	щи	щі	ще
Ф	фа	фо	фу	фи	фі	фе
ДЗ	дза	дзо	дзу	дзи	дзі	дзе
ДЖ	джа	джо	джу	джи	джі	дже

Таблиця № 9

	А	О	У	И	І	Е
вбр	вбра	вбро	вбру	вбри	вбрі	вбре
взд	взда	вздо	взду	взди	взді	взде
вкл	вкла	вкло	вклу	вкли	вклі	вкле
впр	впра	впро	впру	впри	впрі	впре
всм	всма	всмо	всму	всми	всмі	всме
вст	вста	вето	всту	всти	всті	всте
втр	втра	втро	втру	втри	втрі	втре
збр	збра	збро	збру	збри	збрі	збре
здр	здра	здرو	здру	здри	здрі	здре
скл	скла	скло	склу	скли	склі	скле
скр	скра	скро	скру	скри	скрі	скре
спр	спра	спро	спру	спри	спрі	спре
стр	стра	стро	стру	стри	стрі	стре
шкр	шкра	шкро	шкру	шкри	шкрі	шкре
нтр	нтра	нтро	нтру	нтри	нтрі	нтре

Табл. № 8–9

Зверніть увагу дітей, що розмір букв трішечки зменшився.

За цими таблицями працюємо аналогічно до табл. № 6–7

Таблиця № 10

	А	О	У	И	І	Е	Я	Ю	Є
КВ	кВА	кВО	кВУ	кВИ	кВІ	кВЕ			
КЛ	кЛА	кЛО	кЛУ	кЛИ	кЛІ	кЛЕ	кЛЯ	кЛЮ	
КМ	кМА	кМО	кМУ	кМИ	кМІ	кМЕ			
КН	кНА	кНО	кНУ	кПИ	кНІ	кНЕ	кНЯ	кНЮ	кНЕ
КР	кРА	кРО	кРУ	кРИ	кРІ	кРЕ	кРЯ	кРЮ	
РВ	рВА	рВО	рВУ	рВИ	рВІ	рВЕ			
ТВ	тВА	тВО	тВУ	тВИ	тВІ	тВЕ			
ТК	тКА	тКО	тКУ	тКИ	тКІ	тКЕ			
ТЛ	тЛА	тЛО	тЛУ	тЛИ	тЛІ	тЛЕ	тЛЯ	тЛЮ	
ТН	тНА	тНО	тНУ	тНИ	тНІ	тНЕ	тНЯ	тНЮ	тНЕ
ТР	тРА	тРО	тРУ	тРИ	тРІ	тРЕ	тРЯ	тРЮ	
ПЛ	пЛА	пЛО	пЛУ	пЛИ	пЛІ	пЛЕ	пЛЯ	пЛЮ	
ПР	пРА	пРО	пРУ	пРИ	пРІ	пРЕ	пРЯ	пРЮ	
ПТ	пТА	пТО	пТУ	пТИ	пТІ	пТЕ	пТЯ	пТЮ	
ПШ	пША	пШО	пШУ	пШИ	пШІ	пШЕ			
ВГ	вГА	вГО	вГУ	вГИ	вГІ	вГЕ			
ВД	вДА	вДО	вДУ	вДИ	вДІ	вДЕ	вДЯ	вДЮ	
ВЖ	вЖА	вЖО	вЖУ	вЖИ	вЖІ	вЖЕ			
ВЛ	вЛА	вЛО	вЛУ	вЛИ	вЛІ	вЛЕ	вЛЯ	вЛЮ	
ВМ	вМА	вМО	вМУ	вМИ	вМІ	вМЕ			
ВН	вНА	вНО	вНУ	вНИ	вНІ	вНЕ	вНЯ	вНЮ	вНЕ
ВР	вРА	вРО	вРУ	вРИ	вРІ	вРЕ	вРЯ	вРЮ	
ВХ	вХА	вХО	вХУ	вХИ	вХІ	вХЕ			
ВЧ	вЧА	вЧО	вЧУ	вЧИ	вЧІ	вЧЕ			
ВШ	вША	вШО	вШУ	вШИ	вШІ	вШЕ			

Таблиця № 11

	А	Я	У	Ю	Е	Є	І	Ї	
Н	на	ня	ну	ню	не	не	ні	їн	Н
	ан	ян	ун	юн	ен	ен	ін		
Л	ла	ля	лу	лю	ле	ле	лі	їл	Л
	ал	ял	ул	юл	ел	єл	іл		
С	са	ся	су	сю	се	се	сі	їс	С
	ас	яс	ус	юс	ес	єс	іс		
Р	ра	ря	ру	рю	ре	ре	рі	їф	Р
	ар	яр	ур	юр	ер	єр	ір		
Т	та	тя	ту	тю	те	те	ті	їт	Т
	ат	ят	ут	ют	ет	єт	іт		
Д	да	дя	ду	дю	де	де	ді	їд	Д
	ад	яд	уд	юд	ед	єд	ід		
З	за	зя	зу	зю	зе	зе	зі	їз	З
	аз	яз	уз	юз	ез	єз	із		
Ц	ца	ця	цу	цю	це	це	ці	їц	Ц
	ац	яц	уц	юц	ец	єц	іц		
ДЗ	дза	дзя	дзу	дзю	дзе	дзе	дзі	їдз	ДЗ
	адз	ядз	удз	юдз	едз	єдз	ідз		

Табл. № 10–11

У табл. 10 з'являються склади з буквами *я, ю, є*. Поясніть, що ці букви показують м'якість попереднього приголосного звука, а на кінці вимовляються авуки [а], [у], [е].

У табл. 11 читайте склади парами *на -ан, -ня, -ян*.

Таблиця № 12

ли ли ві во ви	Н в л ли ли	ли ми ма нали лама	ла ла ла ла ла	сл сл сл сн сн	у а і и о
сли сла сло ма со	ва ва ва сло сна	ма са су к к	к к к вас лас	ла ми ві су су	ска ска кно кно мка
ра рав кро коро соро	к лик лик ва ка	т та ті ма	ри то сто трос ктор	се мо ре те ве	ло ре ве пле сло
д дво две двір підвод	д ри рі ник ник	з зду зві звід зві	ти ти рі ки стка		
пень день тіль куль кіль	ки ки ки ки ки	ма де льо польо бадьо	льок ньок док ва ра		
бі зу вер бра бубли	б бр ба ти ки	г гну гні гли гво	ном ти здо бина здика		

Таблиця № 13

ге	дзь
гу	дзик
дзи	га
дзер	кало
куку	рудза

ми	ю
чи	таю
ма	люю
тан	цюю
гра	юся

щи	т
гу	ща
пло	ща
ща	стя
щі	чки

ву	ж
ко	рж
ст	риж
жни	ва
жмур	ки

фа	рш
фут	бол
фаб	рика
фото	граф
фельд	шер

по	яс
ма	як
во	яки
тро	янда
Пере	яслав

х	миз
х	віст
хви	лі
хви	лина
похму	рий

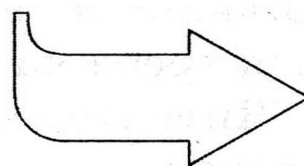
дж	міль
дже	м
дже	рело
бджо	ла
бджіл	ка

я	ма
я	сна
Ял	та
ян	тар
яблу	ко

хвора
хворий
хвороба
захворіла
перехворіла

щавель
щока
щука
щиглик
щетина

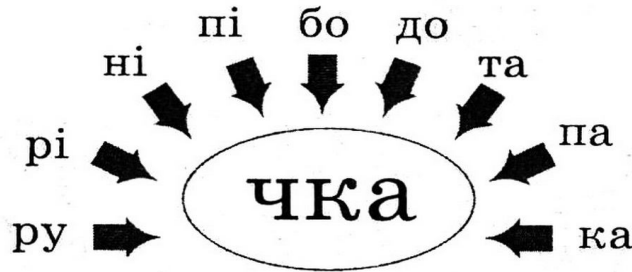
Г, Г чи Х?

рі.
сні.
смі.
дру.
горі.

ДЖЕ

рело
рела
рельце
рельця

ХО
СИ
ВО
РА

ДЖУ

дзьоб |
дзьоб | ик
дзьоб | ати
дзьоб | нути
дзьоб | атий

дзвін |
дзвін | ок
дзвін | очок
дзвін | кий
дзве | ніти

краї
країна
Україна
українка
українська

ряд — бур'ян,
буря — пір'я
буряк — подвір'я
духмяний — м'ята

Табл. № 12–13

Піраміди дозволяють розширити кут зору, допомагають збільшити темп читання. Поясніть дитині, що дивитися треба на крапочку і намагатися прочитати слово. Читайте слова спочатку зверху вниз, а потім знизу вверх.

Ваша дитина вже вмiє читати склади, окреми слова, навiть речення, але iнтерес до читання не виникає, книгою не цiкавиться взагалi. Що вiдштовхує її вiд читання? Чому це перетворюється для неї в щось страшне?

Треба викликати iнтерес до читання, спонукаючи саму дитину працювати логiчно, творчо i головне — самостiйно. А навички читання пiдвищувати через розвиток логiчного мислення та активiзацiю пам'ятi.

Пропонуємо таблицi № 1–4 з вилученими голосними. Читати такi таблицi набагато цiкавiше, активiзується мислення й пам'ять. Працуйте послiдовно, не перестрибуйте далi. Незрозумiлi слова обов'язково пояснюйте.

Завдання до таблиць.

1. Прочитайте слова в колонках з певною голосною чи голосним.

2. Знайти певне слово у колонцi.

3. Знайди слова, якi називають птахiв, тварин, iмена людей, шкiльнi речi, почуття.

4. Перевiрте, скiльки слiв запам'ятала дитина.

Шановнi батьки, небайдужi до розвитку мислення та пам'ятi своїх дiтей, регулярно працюйте над таблицями такого типу.

Таблица № 1

А	О	І	И	У	Е
М-К	Р-Т	Р-Г	Б-К	Ж-К	П-С
Р-К	Х-Р	В-Л	М-Р	З-Б	Л-В
Л-К	Л-Б	С-К	С-Н	Б-К	Ц-Х
Ч-С	С-М	Л-С	С-Р	Д-Б	М-Ч
З-Л	С-Н	Х-Д	Л-С	Л-Г	М-Д
С-Д	М-Л	С-М	Т-Н	Ш-Т	Д-НЬ
Ж-Р	Д-Щ	К-Т	П-Л	К-Щ	П-НЬ
Б-К	Т-М	Б-Г	Р-СЬ	П-Х	Ч-Х
Б-С	Л-СЬ	Р-К	Д-М	Б-Й	Ч-К
В-Л	Г-РБ	Л-Д	К-Т	С-П	М-ТР
Т-М	З-НТ	П-Ч	Ж-Р	С-Д	Т-МП
В-М	П-СТ	Н-Ч	Л-Н	С-М	Т-СТ
Б-Л	Б-ЛТ	С-Ч	Щ-Т	Л-К	С-РП
Д-Х	П-РТ	Д-М	В-Р	Г-СЬ	Ф-ТР
П-РК	Т-РТ	С-ЛЬ	Р-С	З-БР	КЛ-Н
Б-НК	С-РТ	Л-ТР	М-ТЬ	ПЛ-Г	СТ-П
Ш-РФ	М-РЖ	М-СТ	ГР-Б	ДР-Г	ДЖ-М
Г-РТ	Б-РЦ	Ш-СТЬ	КЛ-Н	КЛ-Б	ГР-К
С-К	Р-М	Л-ФТ	КР-К	КР-Г	КР-М
ПШ-К	ТР-Н	Г-СТЬ	ЗЛ-В	БР-Д	Х-К
БР-Т	СЛ-Н	СТ-Л	МЛ-Н	ХР-Щ	ХР-СТ
ГР-Д	КЛ-П	ХЛ-Б	ДЖ-Н	ЗВ-К	
КЛ-С	КР-К	СМ-Х	ДР-Н	ВЧ-СЬ	
КР-Б	КР-В	КР-Т	ГР-П	ЖН-ТЬ	
КР-Н	СТ-П	ПЛ-Д	Б-НТ	ГР-ВІР	
ПЛ-Н	ГР-Т	ПЛ-Т	В-НТ	СЛ-Х	
ЗЛ-К	БЛ-К	СН-Г	В-СЬ	СТР-М	
ГР-К	ГР-Г	БР-Д			
БР-К	СП-РТ	ДР-Т			
ПЛ-СТ		ХР-Н			
ПЛ-Н		ВХ-Д			
СМ-К		ТХ-Р			

Таблиця № 2

А А	О А	У А	И А	І А	Е А
М-М-	Л-Ш-	Л-Н-	З-М-	З-Н-	Т-М-
Р-Н-	Н-Ш-	Ш-Р-	В-Н-	Р-К-	В-Н-
С-Ш-	Н-В-	С-М-	М-Ш-	Ц-Н-	Г-Н-
М-Ш-	Н-Р-	Л-П-	Л-П-	П-Н-	СП-К-
Д-Ш-	Г-Ш-	Д-Ш-	Р-Б-	Л-З-	СТ-Ф-
Н-Ш-	В-Д-	Д-М-	Н-В-	С-Р-	ТВ-РД-
В-Т-	С-Д-	М-Х-	Ш-Н-	Р-ЧК-	Р-ДЬК-
К-Ш-	С-В-	Г-Б-	Л-Ж-	Г-РК-	СЦ-Н-
Ш-Ф-	К-Р-	Р-Д-	Т-Ш-	В-СП-	С-РН-
Д-Т-	К-З-	Р-К-	М-СК-	Н-ЧК-	В-РВ-
Л-П-	К-С-	Д-Г-	П-ЛК-	Д-ЖК-	З-БР-
В-Г-	Н-Г-	Щ-К-	Р-БК-	Н-ЖК-	Д-СН-
Г-В-	К-М-	В-Х-	В-ДР-	Л-К-Р	В-СН-
М-ЙК-	Р-С-	Ш-Б-	СЛ-В-	Л-Т-К	Р-БР-
Б-ЙК-	Щ-К-	Щ-П-К	СП-Н-	СП-В-К	П-Н-Л
Ф-РБ-	С-СН-	Х-Г-	КР-Г-	Л-ЙК-	М-Д-ЛЬ
Ч-ШК-	С-ЙК-	Р-Ч-Й	ГЛ-Н-	Л-ХТ-Р	М-Т-Л
Ч-ЙК-	Д-ШК-	С-МК-	КН-Г-	КЛ-ТК-	Т-Т-Р
П-ШК-	Л-ЖК-	Р-ЧК-	ПЛ-Т-	Б-Л-	Ф-РМ-

Продовження таблиці № 3

А О	Е О	О О	І О	У О
В-Т-Н	П-ТР-	В-Р-Г	М-СТ-	В-ЗЬК-
Р-Н-К	Ф-ДЬК-	С-Р-К	ЗВ-Р-К-	Ц-К-Р
Г-Н-К	П-Р-	К-М-Д	В-ЛЬН-	
Т-Н-К	М-Д-К	В-Л-С	ГН-ЗД-	
З-М-К	Т-Н-Р	ПР-СТ-	КР-СЛ-	
Р-Й-Н		К-Л-С	С-Н-К	
М-Й-Р		Г-Р-Д		
Г-Й-К		Д-БР-		
ПР-П-Р		ГР-Н-		
		М-Л-ДЬ		
		С-Б-ЛЬ		
		ЛЬ-Д-К		
		СЛ-В-		
		К-МП-Т		

Таблица № 4

О Е	І Е	Е Е	А Е	И Е	У Е
М-Р-	В-Т-Р	М-Л-	Н-Ч-	Л-П-НЬ	Д-Ж-
П-Л-	Л-Д-Р	Т-Ч-	ПЛ-Ч-	С-Н-ЦЬ	ГР-Д-НЬ
Г-Р-	С-Р-	Т-П-Р	СК-Ч-	КЛ-Ч-	-Ч-НЬ
С-П-	Н-ЗКН-	С-М-Н	ТР-В-НЬ	Ж-В-	В-К-Т
Р-СТ-	Р-ЖТ-	Т-Р-Н	Щ-В-ЛЬ	ПЛ-В-	К-С-НЬ
Д-БР-	Р-ЗН-	П-Р-ЦЬ	П-Л-ЦЬ	Р-Н-	Г-Д-
С-НЦ-	С-Ч-НЬ	Б-Р-Г	Б-Л-Т	Ж-Л-Т	СТ-Д-НТ
Ш-Ф-Р	КВ-Т-НЬ	Б-Р-Т	В-Л-Т	БР-К-Т	
Ч-В-Н	ЦВ-Т-	З-Л-НЬ	М-ЙСТ-Р	К-С-НЬ	
С-Н-Т	П-В-НЬ	Т-Р-М	Г-Р-М	С-ПЛ-	
Б-Р-ЦЬ	Р-В-НЬ	Ч-Р-П	П-К-Т		
Ф-Р-ЛЬ	-Д-	Ц-М-НТ	П-ХН-		

Продовження таблиці № 4

О Е	І Е	Е Е	А Е	И Е	У Е
Ж-ВТ-НЬ	КВ-ТН-	В-Р-СК	Т-Н-		
П-РТФ-ЛЬ	БЛ-Д-	Т-ПЛ-	СТ-Н-		
-Л-НЬ	Л-В-Р	С-РП-НЬ	М-К-Т		
-Л-СЬ	СТ-Л-ЦЬ	Ч-ТВ-Р	П-РК-Т		
-В-С	Р-З-ЦЬ	Ч-РВ-НЬ	П-РТ-Р		
-Р-Л		СТ-Л-	КР-С-НЬ		
ХЛ-П-ЦЬ		ПР-ДМ-Т			
П-РТР-Т		ГР-Б-			
Т-Н-		ВП-Р-Д			
СГ-ГН-		ПЛ-Ч-			
Г-Р-ЦЬ		П-Р-Д			
		Н-С-			

Prima

1 КЛАС

МАТЕМАТИКА

У першому класі закладаються основи вивчення математичних наук. Від того, наскільки успішно дитина оволодіє першою ланкою математичних знань, залежить її подальша успішність.

Тому для Вас, шановні батьки, важливо слідкувати за тим, наскільки добре дитина оволодіває математичними знаннями. У цьому розділі ми не даємо зразків запису прикладів і задач, оскільки для дорослої людини неважко розібратися самотійно за підручником.

Наша задача — звернути Вашу увагу на головні моменти під час оволодіння математичними навичками.

У першому класі дитина знайомиться зі світом чисел і цифр. Вона вчиться виконувати елементарні математичні дії, розв'язує прості задачі.

На цьому етапі наочно-дійове мислення переходить в образне. Іншими словами, дитина починає осмислювати, що для того, щоб полічити предмети, додати або відняти, не обов'язково їх бачити, торкатися них. Можна полічити в «умі».

Цифри поступово замінюють перелік предметів. Дитина вчиться оперувати тільки цифрами. Для успішності в математиці важливі також увага, пам'ять, образне та логічне мислення.

В основному невдачі дітей пов'язані з несформованістю наочно-дійового мислення, і, як наслідок, важкий перехід до образного мислення.

Якщо ваша дитина відчуває труднощі при лічбі в межах 10, поверніться до переліку предметів за допомогою наглядного матеріалу (кубиків, паличок і т. п.). Запропонуйте дитині спочатку рахувати, доторкаючись до предметів, а потім запропонуйте полічити предмети очима.

Зверніть увагу, щоб дитина чітко засвоювала відповідність цифри кількості одиниць, що відповідають цій цифрі.

Іншими словами, вона повинна знати, що цифра 5 позначає 5 паличок, 5 цукерок, 5 кружечків.

Щоб дитина добре засвоїла цей матеріал, викладайте на столі необхідну кількість предметів і відповідну цифру під ними.

Наприклад:

Розв'язування задач

Одним з важливих умінь дитини повинно стати вміння розв'язувати задачі.

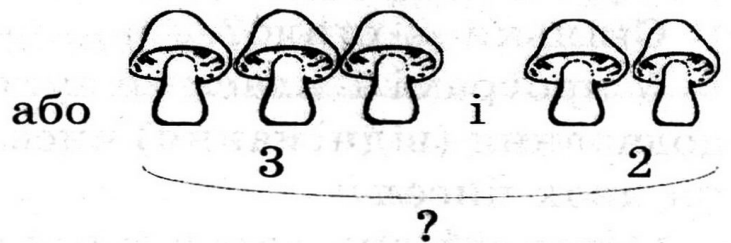
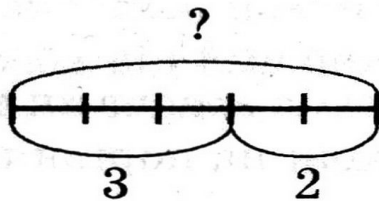
То як же навчити розв'язувати задачі? Почніть з пояснення того, що всі задачі складаються з таких частин:

1. Умова.
2. Запитання.
3. Схема (малюнок).
4. Розв'язання.
5. Відповідь.

Наприклад. Їжачок приніс 3 гриби, а потім ще 2. — Це умова.

Скільки стало грибів у їжака? — Це питання.

Намалюйте схему або малюнок

Розв'язання.

$$3 + 2 = 5 \text{ (гр.)}$$

Відповідь: 5 грибів.

Обов'язково зверніть увагу на пояснення вибору дії. Запитайте: «Чому додавали?». Пояснення має бути таким. Коли їжачок приніс ще 2 гриби, то у ньо-

го стало більше грибів, ніж 3. А щоб стало більше, треба виконати дію додавання.

Прослідкуйте, щоб дитина самотійно повторила запитання до задачі і склала відповідь.

Відповідь: У їжачка стало 5 грибів.

Поясніть дитині таке правило:

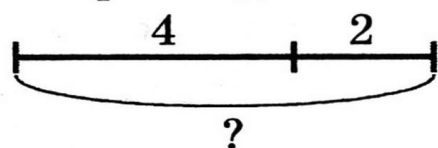
Якщо в задачі є слова: разом, всього, більше, стало — значить, треба додавати. \oplus

Менше, залишилось, віддали, взяли, пішли, то треба віднімати \ominus

Діти дуже люблять розв'язувати незвичайні задачі, які можна придумати самотійно, включивши в умову казку та казкових героїв.

Дитина також повинна вміти складати задачі. Легше всього це зробити за малюнками або схемами.

Наприклад:

$$4 + 2 = 6$$

Або: Було ...

Подарували — ...

Скільки ... залишилось?

Грало — ...

Прибігли — ...

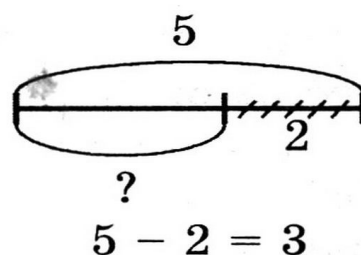
Скільки ... стало?

У програмі 1 класу ви зустрінетесь із задачами на додавання (віднімання) чисел, а також на порівняння двох чисел.

Останній вид задач викликає найбільше труднощів у дітей.

Наприклад.

У Ганнусі було 7 повітряних кульок, а у Наталочки 4. На скільки більше повітряних кульок у Ганни, ніж у Наташі?

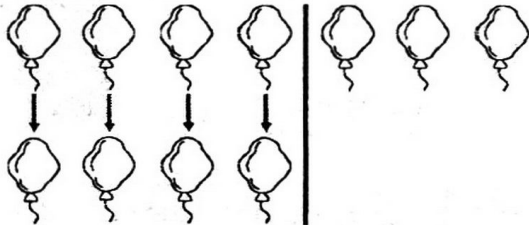
$$5 - 2 = 3$$

Розв'язання.

$$7 - 4 = 3 \text{ (к.)}$$

Відповідь: на 3 кульки більше у Ганни, ніж у Наталочки.

Насамперед, намалюйте або викладіть повітряні кульки в два ряди.

$$7 - 4 = 3 \text{ (к.)}$$

З'єднайте кульки верхнього ряду з кульками нижнього ряду парами.

Задайте питання.

— Скільки кульок верхнього ряду не мають пари?
(3)

Значить їх більше на 3.

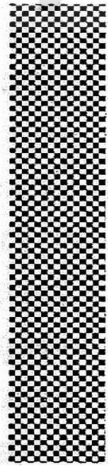
— Скільки кульок в нижньому ряду не вистачає?
(3)

Значить їх на 3 менше.

Число 3 — це і є те число, на скільки одне число більше, ніж друге.

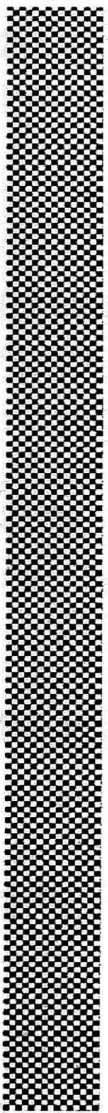
У результаті дитина має зробити висновок: щоб дізнатися, на скільки одне число більше, ніж друге, треба від більшого числа відняти менше.

PraVa

1 КЛАС

ПИСЬМО

У першому класі діти знайомляться з написанням букв українського (російського) алфавіту.

У спеціальних зошитах діти спочатку навчаються писати елементи букв, а надалі і самі букви. Успішність дитини в оволодінні навичками письма залежить від розвитку дрібної моторики рук. А також доведено, що рівень розвитку мовлення дітей знаходиться в прямій залежності від ступеня сформованості тонких рухів пальців рук: якщо розвиток рухів відповідає вікові, то й мовленнєвий розвиток знаходиться в межах норми. Якщо ж розвиток рухів пальців відстає, то мовленнєвий розвиток затримується, хоча загальна моторика при цьому вище норми.

Тому слід приділяти увагу розвитку дрібної моторики руки як в дошкільному, так і в молодшому шкільному віці.

Вправи для розвитку дрібної моторики руки

1. Тіньовий театр

Якщо з пальчиків зробити фігурки різних тварин і підсвітити на руки лампою, то можна побачити, як тіні оживуть.

2. «Слоненя»

Середній палець руки виставити вперед — це хобот, а вказівний і підмізинний — ноги.

Слоненя рухається по столу.

3. «Павучок»

Пальці зімкнуті так, щоб всі дивилися вниз. Павучок бігає по столу.

4. «Човник»

Обидві долоні поставити на ребро, великі пальці притиснуті.

5. «Пароплав»

Робимо «човник», але великі пальці підняті вгору, зображуючи трубу пароплава.

6. «На кухні»

Перебирайте з дитиною крупу: рис, гречку. Можна перебирати по одному зернятку, можна скласти в пляшку з вузьким горлечком по одній зернині.

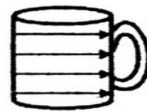
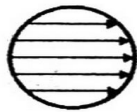
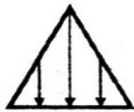
7. «Штриховка»

Запропонуйте вашій дитині штриховку різних фігур. Це можуть бути геометричні фігури, контурні предметні малюнки (посуд, килим, тваринки), які ви їй намалюєте. Під час виконання штриховки необхідно дотримуватись таких правил:

1) штрихи проводять зверху вниз або зліва направо не відриваючи руки від паперу.

2) доводити штрих до контуру, за контур не виходити.

3) Штриховку виконуйте тільки олівцями, фломастери та ручки для цього не підходять.

8. «Графічний диктант»

Ці вправи сприяють не тільки розвитку дрібної моторики руки, але й становленню та тренуванню багатьох процесів мислення.

Дайте дитині аркуш в клітинку. Відмітьте крапкою початок малюнка. Попросіть дитину уважно слухати ваші команди, щоб малюнок вийшов красивим і охайним. Кожна нова лінія починається там, де закінчується попередня. Необхідно старатися не відривати олівця від паперу.

Диктуйте дитині так:

Одна клітинка вгору, одна вправо, одна вниз, дві клітинки вправо і т. п.

PraVa

Повноцінний розвиток рухів — необхідний етап і умова розумової діяльності.

Під час виконання цих вправ пальці рук набувають рухливості, стають гнучкіші. Це сприятиме кращому оволодінню навичками письма.

ПИСЬМО

PraVa

1 КЛАС

**МАЛЮВАННЯ,
ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ**

У першому класі надається велике значення урокам **малювання** і художньої праці (у деяких школах йде **не** просто урок праці, а об'єднаний з малюванням).

По - перше, ці предмети є такими, що впливають на **емоційну** сферу дитини, розвиток її естетичного смаку. По-друге, малювання залишається одним зі **способів** виведення внутрішніх проблем, напруженості **дитини**, допомагає їй розслабитися, одержати **задоволення** від цієї діяльності і від кінцевого результату. Тому батькам потрібно, розглядаючи **роботи** своїх дітей, стежити, чи не переважають **постійно** в малюнках чорні і червоні тони (кольори депресії й агресії), похмурість сюжетів, показова **недбалість**. Якщо це відзначається, спробуйте поговорити **з** учителем і психологом, а також проаналізуйте **поводження** і настрої вашої дитини. Врахуйте те, що **дитина** багато речей малює несвідомо і немає ніякої **користі** від питань: «Чому у тебе все в чорному (червоному) кольорі?», «Чому ти намалював цю фігуру?», «Чому на малюнку все таке похмуре?». **Краще зрозуміти**, що турбує вашу дитину і змінити відношення до цього або змінити зовнішні обставини.

Першокласників знайомлять з різними видами образотворчого мистецтва; живописом, скульптурою, графікою, декоративно-прикладним мистецтвом. Це дозволяє педагогу поглиблено і систематично **формувати** у дітей інтерес і любов до прекрасного, **розвивати** творчу уяву, естетичне почуття. Діти знайомляться з різними жанрами і видами мистецтва: наприклад, вони дізнаються, що картина може бути пейзажною, сюжетною або натюрмортом, що скульптура буває малих форм, монументальна та ін., що є **димківська іграшка**, хохломський посуд, вологодські **мережива**.

Prava

Щоб мистецтво стало діючим у формуванні особистості, батькам необхідно піклуватися про естетичне оточення дитини. Гарно оформлена кімната дитини або його куточок, зі смаком, у тон підібраний одяг, будуть сприяти формуванню естетичного смаку. Спільні походи на виставки, розглядання репродукцій, а також систематичне звертання уваги на красиві речі, такі як будинки, пам'ятники, на людей, на природу будуть сприяти формуванню художнього смаку дитини.

Високий рівень виконання малюнків припускає передачу форми і кольору, чітке дотримання пропорцій і співвідношень частин, а значить, в процесі малювання, виконання аплікації йде розвиток багатьох процесів, навичок, необхідних в інших видах навчальної діяльності (наприклад, розвиток логічного мислення, уваги, орієнтування в просторі та ін.). А також розвивається дрібна моторика руки. Уроки малювання і праці, безперечно, впливають на формування особистості вашої дитини і заслуговують, щоб ви простежили за всім необхідним для цих занять.

Художній розвиток дітей відбувається не тільки на заняттях, але й у повсякденному житті. У цьому процесі важлива самостійна образотворча діяльність, що виникла з ініціативи самої дитини. Вона вчиться використовувати придбаний на заняттях естетичний досвід, переносити придбані навички в інші умови. Батькам необхідно створювати умови для такого виду діяльності вдома. У дитини має бути альбом, де б вона могла експериментувати, застелений стіл, щоб дитина не боялася забруднити меблі.

Якщо дитина впевнено справляється з роботою, веде активний пошук зображувально-виразних за-

У першому класі надається велике значення урокам малювання і художньої праці (у деяких школах йде не просто урок праці, а об'єднаний з малюванням).

По-перше, ці предмети є такими, що впливають на емоційну сферу дитини, розвиток її естетичного смаку. По-друге, малювання залишається одним зі способів виведення внутрішніх проблем, напруженості дитини, допомагає їй розслабитися, одержати задоволення від цієї діяльності і від кінцевого результату. Тому батькам потрібно, розглядаючи роботи своїх дітей, стежити, чи не переважають постійно в малюнках чорні і червоні тони (кольори депресії й агресії), похмурість сюжетів, показова недбалість. Якщо це відзначається, спробуйте поговорити з учителем і психологом, а також проаналізуйте поведження і настрої вашої дитини. Врахуйте те, що дитина багато речей малює несвідомо і немає ніякої користі від питань: «Чому у тебе все в чорному (червоному) кольорі?», «Чому ти намалював цю фігуру?», «Чому на малюнку все таке похмуре?». Крайше зрозуміти, що турбує вашу дитину і змінити відношення до цього або змінити зовнішні обставини.

Малювання

Першокласників знайомлять з різними видами образотворчого мистецтва; живописом, скульптурою, графікою, декоративно-прикладним мистецтвом. Це дозволяє педагогу поглиблено і систематично формувати у дітей інтерес і любов до прекрасного, розвивати творчу уяву, естетичне почуття. Діти знайомляться з різними жанрами і видами мистецтва: наприклад, вони дізнаються, що картина може бути пейзажною, сюжетною або натюрмортом, що скульптура буває малих форм, монументальна та ін., що є димківська іграшка, хохломський посуд, вологодські мережива.

Щоб мистецтво стало діючим у формуванні особистості, батькам необхідно піклуватися про естетичне оточення дитини. Гарно оформлена кімната дитини або його куточок, зі смаком, у тон підібраний одяг, будуть сприяти формуванню естетичного смаку. Спільні походи на виставки, розглядання репродукцій, а також систематичне звертання уваги на красиві речі, такі як будинки, пам'ятники, на людей, на природу будуть сприяти формуванню художнього смаку дитини.

Високий рівень виконання малюнків припускає передачу форми і кольору, чітке дотримання пропорцій і співвідношень частин, а значить, в процесі малювання, виконання аплікації йде розвиток багатьох процесів, навичок, необхідних в інших видах навчальної діяльності (наприклад, розвиток логічного мислення, уваги, орієнтування в просторі та ін.). А також розвивається дрібна моторика руки. Уроки малювання і праці, безперечно, впливають на формування особистості вашої дитини і заслуговують, щоб ви простежили за всім необхідним для цих занять.

Художній розвиток дітей відбувається не тільки на заняттях, але й у повсякденному житті. У цьому процесі важлива самостійна образотворча діяльність, що виникла з ініціативи самої дитини. Вона вчиться використовувати придбані на заняттях естетичний досвід, переносити придбані навички в інші умови. Батькам необхідно створювати умови для такого виду діяльності вдома. У дитини має бути альбом, де б вона могла експериментувати, застелений стіл, щоб дитина не боялася забруднити меблі.

Якщо дитина впевнено справляється з роботою, веде активний пошук зображувально-виразних за-

собів, сміливо підбирає необхідні матеріали, то вона засвоїла знання і навички, отримані на уроці. Як правило, діти дуже люблять повторювати те, що вони робили в школі на заняттях з малювання та праці.

1 КЛАС

Розв'язання вправ

та завдань до підручника

«АНГЛІЙСЬКА МОВА»

В. М. Плахотника,

Т. К. Полонської

Неозначений артикль **a (an)** вживається перед злічуваними іменниками в однині:

a — вживається, якщо іменник починається з приголосної: *a desk, a book*.

an — вживається, якщо іменник починається з голосної: *an eraser, an exercise*.

1. 1) a desk; 2) a book; 3) a pen; 4) a pencil; 5) a box; 6) a pencil-box; 7) a lamp; 8) a ruler; 9) an eraser; 10) a bag; 11) an exercise-book; 12) a map; 13) a sheet of paper; 14) a pencil-sharpener; 15) a pointer; 16) a brush; 17) a table; 18) a blackboard; 19) a piece of chalk; 20) a chair; 21) a plant; 22) a picture; 23) a book-case; 24) a room; 25) a door; 26) a window; 27) a window-sill; 28) a curtain; 29) a floor; 30) a wall; 31) a classroom; 32) a ceiling; 33) a TV-set; 34) a record-player; 35) a radio-set; 36) an abacus; 37) a shelf; 38) a book-shelf; 39) a duster; 40) an album; 41) a diary; 42) a class-register; 43) a bottle of glue; 44) a mirror.

ПОЯСНЕННЯ

Дієслово **is** вживається для однини: *This is a book*. — *Це (є) парта*.

3. 1) This is a desk. 2) This is a book. 3) This is a pen. 4) This is a pencil. 5) This is a box. 6) This is a pencil-box. 7) This is a lamp. 8) This is a ruler. 9) This is an eraser. 10) This is a bag. 11) This is an exercise-book. 12) This is a map. 13) This is a sheet of paper. 14) This is a pencil-sharpener. 15) This is a pointer. 16) This is a brush. 17) This is a table. 18) This is a blackboard. 19) This is a piece of chalk. 20) This is a chair. 21) This is a plant. 22) This is a picture. 23) This is

a bookcase. 24) This is a room. 25) This is a door. 26) This is a window. 27) This is a window-sill. 28) This is a curtain. 29) This is a floor. 30) This is a wall. 31) This is a classroom. 32) This is a ceiling. 33) This is a TV-set. 34) This is a record-player. 35) This is a radio-set. 36) This is an abacus. 37) This is a shelf. 38) This is a book-shelf. 39) This is a duster. 40) This is an album. 41) This is a diary. 42) This is a class-register. 43) This is a bottle of glue. 44) This is a mirror.

ПОЯСНЕННЯ Дієслово **to have** вживається з займенником **I** таким чином: *I have: I have a desk. — Я маю парту. (У мене є партя).* Займенник **I** завжди пишеться великою літерою.

4. 1) I have a desk. 2) I have a book. 3) I have a pen. 4) I have a pencil. 5) I have a box. 6) I have a pencil-box. 7) I have a lamp. 8) I have a ruler. 9) I have an eraser. 10) I have a bag. 11) I have an exercise-book. 12) I have a map. 13) I have a sheet of paper. 14) I have a pencil-sharpener. 15) I have a pointer. 16) I have a brush. 17) I have a table. 18) I have a blackboard. 19) I have a piece of chalk. 20) I have a chair. 21) I have a plant. 22) I have a picture. 23) I have a bookcase. 24) I have a room. 25) I have a door. 26) I have a window. 27) I have a window-sill. 28) I have a curtain. 29) I have a floor. 30) I have a wall. 31) I have a classroom. 32) I have a ceiling. 33) I have a TV-set. 34) I have a record-player. 35) I have a radio-set. 36) I have an abacus. 37) I have a shelf. 38) I have a book-shelf. 39) I have a duster. 40) I have an album. 41) I have a diary. 42) I have a class-register. 43) I have a bottle of glue. 44) I have a mirror.

У заперечній формі допоміжне дієслово *do, does* і заперечна частка *not* йдуть за підметом. У розмовній мові допоміжне дієслово *do, does* звичайно зливається з часткою *not*: *do not* — *don't*; *does* — *doesn't*.

5. 1) I don't have a desk. 2) I don't have a book. 3) I don't have a pen. 4) I don't have a pencil. 5) I don't have a box. 6) I don't have a pencil-box. 7) I don't have a lamp. 8) I don't have a ruler. 9) I don't have an eraser. 10) I don't have a bag. 11) I don't have an exercise-book. 12) I don't have a map. 13) I don't have a sheet of paper. 14) I don't have a pencil-sharpener. 15) I don't have a pointer. 16) I don't have a brush. 17) I don't have a table. 18) I don't have a blackboard. 19) I don't have a piece of chalk. 20) I don't have a chair. 21) I don't have a plant. 22) I don't have a picture. 23) I don't have a bookcase. 24) I don't have a room. 25) I don't have a door. 26) I don't have a window. 27) I don't have a window-sill. 28) I don't have a curtain. 29) I don't have a floor. 30) I don't have a wall. 31) I don't have a classroom. 32) I don't have a ceiling. 33) I don't have a TV-set. 34) I don't have a record-player. 35) I don't have a radio-set. 36) I don't have an abacus. 37) I don't have a shelf. 38) I don't have a book-shelf. 39) I don't have a duster. 40) I don't have an album. 41) I don't have a diary. 42) I don't have a class-register. 43) I don't have a bottle of glue. 44) I don't have a mirror.

6. 1) I see a desk. 2) I see a book. 3) I see a pen. 4) I see a pencil. 5) I see a box. 6) I see a pencil-box. 7) I see a lamp. 8) I see a ruler. 9) I see an eraser. 10) I see a bag. 11) I see an exercise-book. 12) I see a map. 13) I see a sheet of paper. 14) I see a pencil-sharpener. 15) I see a pointer. 16) I see a brush. 17) I see a table. 18) I see

Pravda
a blackboard. 19) I see a piece of chalk. 20) I see a chair. 21) I see a plant. 22) I see a picture. 23) I see a bookcase. 24) I see a room. 25) I see a door. 26) I see a window. 27) I see a window-sill. 28) I see a curtain. 29) I see a floor. 30) I see a wall. 31) I see a classroom. 32) I see a ceiling. 33) I see a TV-set. 34) I see a record-player. 35) I see a radio-set. 36) I see an abacus. 37) I see a shelf. 38) I see a book-shelf. 39) I see a duster. 40) I see an album. 41) I see a diary. 42) I see a class-register. 43) I see a bottle of glue. 44) I see a mirror.

ПОЯСНЕННЯ

Нас вживається з займенниками he, she, it.

7. 1) My friend has a desk. 2) My friend has a book. 3) My friend has a pen. 4) My friend has a pencil. 5) My friend has a box. 6) My friend has a pencil-box. 7) My friend has a lamp. 8) My friend has a ruler. 9) My friend has an eraser. 10) My friend has a bag. 11) My friend has an exercise-book. 12) My friend has a map. 13) My friend has a sheet of paper. 14) My friend has a pencil-sharpener. 15) My friend has a pointer. 16) My friend has a brush. 17) My friend has a table. 18) My friend has a blackboard. 19) My friend has a piece of chalk. 20) My friend has a chair. 21) My friend has a plant. 22) My friend has a picture. 23) My friend has a bookcase. 24) My friend has a room. 25) My friend has a door. 26) My friend has a window. 27) My friend has a window-sill. 28) My friend has a curtain. 29) My friend has a floor. 30) My friend has a wall. 31) My friend has a classroom. 32) My friend has a ceiling. 33) My friend has a TV-set. 34) My friend has a record-player. 35) My friend has a radio-set. 36) My friend has an abacus. 37) My friend has a shelf. 38) My friend has a book-shelf. 39) My friend has a duster. 40) My friend has an album. 41) My friend has a diary. 42) My

friend has a class-register. 43) My friend has a bottle of glue. 44) My friend has a mirror.

ПОЯСНЕННЯ

У заперечній формі допоміжне дієслово **do, does** і заперечна частка **not** йдуть за підметом: *My friend does not have a desk.*

8. 1) My friend does not have a desk. 2) My friend does not have a book. 3) My friend does not have a pen. 4) My friend does not have a pencil. 5) My friend does not have a box. 6) My friend does not have a pencil-box. 7) My friend does not have a lamp. 8) My friend does not have a ruler. 9) My friend does not have an eraser. 10) My friend does not have a bag. 11) My friend does not have an exercise-book. 12) My friend does not have a map. 13) My friend does not have a sheet of paper. 14) My friend does not have a pencil-sharpener. 15) My friend does not have a pointer. 16) My friend does not have a brush. 17) My friend does not have a table. 18) My friend does not have a blackboard. 19) My friend does not have a piece of chalk. 20) My friend does not have a chair. 21) My friend does not have a plant. 22) My friend does not have a picture. 23) My friend does not have a book-case. 24) My friend does not have a room. 25) My friend does not have a door. 26) My friend does not have a window. 27) My friend does not have a window-sill. 28) My friend does not have a curtain. 29) My friend does not have a floor. 30) My friend does not have a wall. 31) My friend does not have a classroom. 32) My friend does not have a ceiling. 33) My friend does not have a TV-set. 34) My friend does not have a record-player. 35) My friend does not have a radio-set. 36) My friend does not have an abacus. 37) My friend does not have a shelf. 38) My friend does not have a book-

shelf. 39) My friend does not have a duster. 40) My friend does not have an album. 41) My friend does not have a diary. 42) My friend does not have a class-register. 43) My friend does not have a bottle of glue. 44) My friend does not have a mirror.

Уроки 10–11

2. 1) This is a desk and that is a blackboard.
2) This is a pencil and that is a pen.
3) This is a box and that is a pencil-box.
4) This is an eraser and that is a ruler.
5) This is a pointer and that is a brush.
6) This is a bookcase and that is a chair.
7) This is a window and that is a door.
8) This is a bag and that is a lamp.

Уроки 12–14

3. 1) The book is on the table. 2) The book is in the bag. 3) The book is under the bag. 4) The chair is at the table. 5) The pencil-box is on the book. 6) The pencil is under the table. 7) The book is on the desk. 8) The chair is at the desk. 9) The pen is in the pencil-box. 10) The ruler is at the exercise-book. 11) The exercise-book is under the book. 12) The exercise-book is on the desk.

4. 1. This is a book and this is a table. The book is on the table. 2. This is a book and this is bag. The book is in the bag. 3. This is a book and this is a bag. The book is under the bag. 4. This is a chair and this is a table. The chair is at the table. 5. This is a pencil-box and this is a book. The pencil-box is on the book. 6. This is a pencil and this is a table. The pencil is under the table. 7. This is a desk and this is a bag.

The bag is on the desk. 8. This is a chair and this is a desk. The chair is at the desk. 9. This is a pen and this is a pencil-box. The pen is in the pencil-box. 10. This is a ruler and this is an exercise-book. The ruler is at the exercise-book. 11. This is an exercise-book and this is a book. The exercise-book is under the book. 12. This is an exercise-book and this is a desk. The exercise-book is on the desk.

Уроки 15–16

3.

1 — one	5 — five	9 — nine	13 — thirteen
2 — two	6 — six	10 — ten	14 — fourteen
3 — three	7 — seven	11 — eleven	15 — fifteen
4 — four	8 — eight	12 — twelve	16 — sixteen

Уроки 17–20

1. 1) a cat; 2) a kitten; 3) a dog; 4) a puppy; 5) a hen; 6) a brood-hen; 7) a chicken; 8) a cock; 9) a cow; 10) a calf; 11) a horse; 12) a foal; 13) a duck; 14) a duckling; 15) a pig; 16) a sucking-pig; 17) a goat; 18) a kid; 19) a sheep; 20) a ram; 21) a rabbit; 22) a goose; 23) a gosling; 24) an ox; 25) a turkey; 26) a donkey.

2. 1) This is a cat. 2) This is a kitten. 3) This is a dog. 4) This is a puppy. 5) This is a hen. 6) This is a brood-hen. 7) This is a chicken. 8) This is a cock. 9) This is a cow. 10) This is a calf. 11) This is a horse. 12) This is a foal. 13) This is a duck. 14) This is a duckling. 15) This is a pig. 16) This is a sucking-pig. 17) This is a goat. 18) This is a kid. 19) This is a sheep. 20) This is a ram. 21) This is a rabbit. 22) This is a goose. 23) This is a gosling. 24) This is an ox. 25) This is a turkey. 26) This is a donkey.

4. 1) I have a cat. 2) I have a kitten. 3) I have a dog. 4) I have a puppy. 5) I have a hen. 6) I have a brood-hen. 7) I have a chicken. 8) I have a cock. 9) I have a cow. 10) I have a calf. 11) I have a horse. 12) I have a foal. 13) I have a duck. 14) I have a duckling. 15) I have a pig. 16) I have a sucking-pig. 17) I have a goat. 18) I have a kid. 19) I have a sheep. 20) I have a ram. 21) I have a rabbit. 22) I have a goose. 23) I have a gosling. 24) I have an ox. 25) I have a turkey. 26) I have a donkey.

5. 1) I don't have a cat. 2) I don't have a kitten. 3) I don't have a dog. 4) I don't have a puppy. 5) I don't have a hen. 6) I don't have a brood-hen. 7) I don't have a chicken. 8) I don't have a cock. 9) I don't have a cow. 10) I don't have a calf. 11) I don't have a horse. 12) I don't have a foal. 13) I don't have a duck. 14) I don't have a duckling. 15) I don't have a pig. 16) I don't have a sucking-pig. 17) I don't have a goat. 18) I don't have a kid. 19) I don't have a sheep. 20) I don't have a ram. 21) I don't have a rabbit. 22) I don't have a goose. 23) I don't have a gosling. 24) I don't have an ox. 25) I don't have a turkey. 26) I don't have a donkey.

6. 1) I see a cat. 2) I see a kitten. 3) I see a dog. 4) I see a puppy. 5) I see a hen. 6) I see a brood-hen. 7) I see a chicken. 8) I see a cock. 9) I see a cow. 10) I see a calf. 11) I see a horse. 12) I see a foal. 13) I see a duck. 14) I see a duckling. 15) I see a pig. 16) I see a sucking-pig. 17) I see a goat. 18) I see a kid. 19) I see a sheep. 20) I see a ram. 21) I see a rabbit. 22) I see a goose. 23) I see a gosling. 24) I see an ox. 25) I see a turkey. 26) I see a donkey.

7. 1) My friend has a cat. 2) My friend has a kitten. 3) My friend has a dog. 4) My friend has a puppy. 5) My

friend has a hen. 6) My friend has a brood-hen. 7) My friend has a chicken. 8) My friend has a cock. 9) My friend has a cow. 10) My friend has a calf. 11) My friend has a horse. 12) My friend has a foal. 13) My friend has a duck. 14) My friend has a duckling. 15) My friend has a pig. 16) My friend has a sucking-pig. 17) My friend has a goat. 18) My friend has a kid. 19) My friend has a sheep. 20) My friend has a ram. 21) My friend has a rabbit. 22) My friend has a goose. 23) My friend has a gosling. 24) My friend has an ox. 25) My friend has a turkey. 26) My friend has a donkey.

8. 1) My friend does not have a cat. 2) My friend does not have a kitten. 3) My friend does not have a dog. 4) My friend does not have a puppy. 5) My friend does not have a hen. 6) My friend does not have a brood-hen. 7) My friend does not have a chicken. 8) My friend does not have a cock. 9) My friend does not have a cow. 10) My friend does not have a calf. 11) My friend does not have a horse. 12) My friend does not have a foal. 13) My friend does not have a duck. 14) My friend does not have a duckling. 15) My friend does not have a pig. 16) My friend does not have a sucking-pig. 17) My friend does not have a goat. 18) My friend does not have a kid. 19) My friend does not have a sheep. 20) My friend does not have a ram. 21) My friend does not have a rabbit. 22) My friend does not have a goose. 23) My friend does not have a gosling. 24) My friend does not have an ox. 25) My friend does not have a turkey. 26) My friend does not have a donkey.

10. 1) I like pigs. 2) I like horses. 3) I like hens. 4) I don't like rams. 5) I don't like sheeps.

11.

One, one, one.

Three, three, three.

Little dogs run.

Birds in the tree.

Two, two, two.
Cats see you.

Four, four, four.
Cats on the floor.

Уроки 21–23

1. 1) blue; 2) red; 3) yellow; 4) black; 5) brown; 6) green;
7) rosy; 8) grey; 9) orange; 10) white.

3. 1) Number one — blue.
2) Number two — red.
3) Number three — yellow.
4) Number four — black.
5) Number five — brown.
6) Number six — green.
7) Number seven — rosy.
8) Number eight — grey.
9) Number nine — orange.
10) Number ten — white.

4. 1) It is blue. 2) It is red. 3) It is yellow. 4) It is black. 5) It is brow. 6) It is green. 7) It is rosy. 8) It is grey. 9) It is orange. 10) It is white.

5. 1) The cat is grey. 2) The kitten is black. 3) The dog is red. 4) The puppy is white and black.

6. Скажи, що у тебе є якась тварина, і назви її колір.
1) I have a cat. It is grey. 2) I have a kitten. It is black.
3) I have a dog. It is black. 4) I have a puppy. It is white and black.

Уроки 24–27

1-3. Дивись ключі до вправи 3 стор. 3, уроки 1–9.

4. Дивись ключі до вправи 2 стор. 8, уроки 12–14.

English 1

5. Назви номери малюнків і зображені на них предмети (сторінки 3–6).

1) Picture one. It is a desk. 2) Picture two. It is a book. 3) Picture three. It is a pen. 4) Picture four. It is a pencil. 5) Picture five. It is a box. 6) Picture six. It is a pencil-box. 7) Picture seven. It is a lamp. 8) Picture eight. It is a ruler. 9) Picture nine. It is an eraser. 10) Picture ten. It is a bag. 11) Picture eleven. It is an exercise-book. 12) Picture twelve. It is a map. 13) Picture thirteen. It is a sheet of paper. 14) Picture fourteen. It is a pencil-sharpener. 15) Picture fifteen. It is a pointer. 16) Picture sixteen. It is a brush. 17) Picture seventeen. It is a table. 18) Picture eighteen. It is a blackboard. 19) Picture nineteen. It is a piece of chalk. 20) Picture twenty. It is a chair. 21) Picture twenty one. It is a plant. 22) Picture twenty two. It is a picture. 23) Picture twenty three. It is a bookcase. 24) Picture twenty four. It is a room. 25) Picture six. It is a door. 26) Picture twenty six. It is a window. 27) Picture twenty seven. It is a window-sill. 28) Picture twenty eight. It is a curtain. 29) Picture twenty nine. It is a floor. 30) Picture thirty. It is a wall. 31) Picture thirty one. It is a classroom. 32) Picture thirty two. It is a ceiling. 33) Picture thirty three. It is a TV-set. 34) Picture thirty four. It is a record-player. 35) Picture thirty five. It is a radio-set. 36) Picture thirty six. It is an abacus. 37) Picture thirty seven. It is a shelf. 38) Picture thirty eight. It is a book-shelf. 39) Picture thirty nine. It is a duster. 40) Picture fourty. It is an album. 41) Picture foufty one. It is a diary. 42) Picture fourty two. It is a class-register. 43) Picture fourty three. It is a bottle of glue. 44) Picture fourty four. It is a mirror.

6. 1) Picture one. This is a desk. It is white. 2) Picture two. This is a book. It is black and white. 3) Picture

three. This is a pen. It is brown. 4) Picture four. This is a pencil. It is blue.

7. 1) Picture one. This is a cat. It is grey. 2) Picture two. This is a kitten. It is black. 3) Picture three. This is a dog. It is red. 4) Picture four. This is a puppy. It is white.

9.1. What colour is the desk? — It is white.
 2. What colour is the book? — It is black and white.
 3. What colour is the pen? — It is brown.
 4. What colour is the pencil? — It is blue. Etc.

П'ЯНИНЬОЮ

У питальних реченнях присудок ставиться перед підметом. Спеціальні запитання починаються з питального слова або групи слів: what, who, which, when, where, how, why: *What colour is the desk?*

10. 1) What is in picture one? — It is a cat.
 What colour is it? — It is grey.
 Do you like it? — Yes, I do. (No, I do not).
 2) What is in picture two? — It is a kitten.
 What colour is it? — It is black.
 Do you like it? — Yes, I do. (No, I do not.)
 3) What is in picture three? — It is a dog.
 What colour is it? — It is red.
 Do you like it? — Yes, I do. (No, I do not.)
 4) What is in picture four? — It is a puppy.
 What colour is it? — It is white.
 Do you like it? — Yes, I do. (No, I do not.)

English 1

Урок 28

1. 1) I can see a cat, a puppy and a kitten in picture one. The cat is black and white. It is on the table. The puppy is black. It is under the table. The kitten

is grey. It is in the table.

2) I can see a brood-hen, a chicken and a kitten in picture two. The brood-hen is in the box. It is grey. The chicken is on the brood-hen. It is yellow. The kitten is in the box. It is red. The cat is at the box. It is black and white.

3) I can see a cat, a kitten and a puppy in picture three. The cat is in the box. It is white. The kitten is on the cat. It is white. The puppy is at the box. It is black and red.

2. 1) Where is the cat in picture one?

Where is the puppy in picture one?

Where is the kitten in picture one?

2) Where is the brood-hen in picture two?

Where is the chicken in picture two?

Where is the kitten in picture two?

Where is the cat in picture two?

3) Where is the cat in picture three?

Where is the kitten in picture three?

Where is the puppy in picture three?

Урок 29

ПОЯСНЕННЯ

В англійській мові прикметники завжди стоять перед іменниками. Артикль, що стосується іменника, ставиться перед прикметником: *a big box*.

1.1) a big box and a little box;

2) a little desk and a big desk;

3) a long pencil and a short pencil;

4) a thick book and a thin book;

5) a good bag and a bad bag.

- 3.1) This is a big box and this is a little box.
- 2) This is a little desk and this is a big desk.
- 3) This is a long pencil and this a short pencil.
- 4) This is a thick book and this is a thin book.
- 5) This is a good bag and this is a bad bag.

Урок 30

1. 1) It is autumn. It is September. The weather is fine. It is warm. The sky is blue. The sun is shining. The leaves in the trees are green and yellow.
- 2) It is autumn. The weather is so-so. It is chilly. The sky is grey. There are clouds in the sky. The sun is not shining. The leaves in the trees are yellow and orange. I think it is October.
- 3) It is autumn. It is November. The weather is bad. It is raining. The leaves in the trees are yellow and red. It is wet.
- 4) It is autumn. The weather is windy. It is cold. The sky is grey. I think it is the end of November because the leaves are on the ground.

У питальних реченнях присудок ставиться перед підметом. Спеціальні запитання починаються з питального слова або групи слів: *what, who, which, when, where, how, why*: *What is the weather like in the picture number one?* Загальні запитання не мають питального слова. Присудок або частка присудка ставиться перед підметом. *Is the sun shining?* Ці запитання вимагають стверджувальної або заперечної відповіді (наприклад: *yes* або *no*).

2. 1) What is the weather like in the picture number one (two, three, four)?
- 2) What colour is the sky?

- 3) Is the sun shining?
- 4) Is it cold?
- 5) Is it raining?
- 6) Are the clouds in the sky?

3.1) It is a pig.	6) It is a cow.
2) It is a puppy.	7) It is a duckling.
3) It is a goat.	8) It is a gosling.
4) It is a horse.	9) It is a kitten.
5) It is a chicken.	

Урок 31

1. 1) A fox; 2) a hare; 3) a wolf; 4) an elk; 5) a bear; 6) a squirrel; 7) a monkey; 8) a tiger; 9) a lion; 10) an elephant; 11) a giraffe; 12) a crocodile.

- 2.1) It is a fox in picture one.
2) It is a hare in picture two.
3) It is a wolf in picture three.
4) It is an elk in picture four.
5) It is a bear in picture five.
6) It is a squirrel in picture six.
7) It is a monkey in picture seven.
8) It is a tiger in picture eight.
9) It is a lion in picture nine.
10) It is an elephant in picture ten.
11) It is a giraffe in picture eleven.
12) It is a crocodile in picture twelve.

3. I see a fox (a hare, a wolf, an elk, a bear, a squirrel, a monkey, a tiger, a lion, an elephant, a giraffe, a crocodile) in picture one (two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, eleven, twelve).

У заперечній формі допоміжне дієслово *do, does* і заперечна частка *not* йдуть за підметом. У розмовній мові допоміжне дієслово *do, does* звичайно зливається з часткою *not*: *do not* — *don't*; *does not* — *doesn't*.

4. I don't have a fox (a hare, a wolf, an elk, a bear, a squirrel, a monkey, a tiger, a lion, an elephant, a giraffe, a crocodile).
5. My brother has a fox (a hare, a wolf, an elk, a bear, a squirrel, a monkey, a tiger, a lion, an elephant, a giraffe, a crocodile).
- 6.1) The book is on the desk.
2) The exercise-book is in the bag.
3) The pencil is not in the pencil-box.
- 7.1) The book is not on the table. It is in the bag.
2) The exercise-book is not on the shelf. It is on the desk.
3) The day-book is not on the window-sill. It is in the bag.
4) The pencil is not on the shelf. It is in the box.
5) The ruler is not on the table. It is on the desk.
8. on, it, in, to.

Урок 33

6. in, it, on, to, pin, top.

Урок 34

7. on, in, it, to, top, pin, pen, ten.

Урок 35

7. top, pin, pond, pen, ten, to, on, in, it.

Урок 36

2. Number one. It is a grandfather. Number two. It is a grandmother. Number three. It is a mother. Number four. It is a father. Number five. It is a daughter. Number six. It is a son.

3. In the picture I can see a family. The family is big. I see a grandfather, a grandmother, a mother, a father, a daughter and a son.

Number one. It is a grandfather. Number two. It is a grandmother. Number three. It is a mother. Number four. It is a father. Number five. It is a daughter. Number six. It is a son.

4. *My family.*

I have a father.

I have a mother.

I have a sister.

I have a brother.

Father, mother, sister, brother.

Hand in hand with one another.

Урок 37

Загальні запитання не мають питального слова. Присудок або частка присудка ставиться перед підметом *Is the sun shining*. Ці запитання вимагають стверджувальної або заперечної відповіді (наприклад: yes або no). *Do you have a desk?*

2. I have a desk. Do you have a desk? (I have a blackboard. Do you have a blackboard? I have a piece of chalk. Do you have a piece of chalk? ...).

3.1) In picture one I can see a box. A puppy is in the box. A cat is at the box. The kitten is on the cat. A chicken is at the cat.

2) In picture two I can see a desk. A book is on the desk. A pencil-box is on the book. There is a pencil in the pencil-box. An exercise-book is at the book.

5. 1) It is a pen. 2) It is a pin. 3) It is a top. 4) It is a pond.

Урок 38

2. 1) It is a cat in picture one. 2) It is a kitten in picture two. 3) It is a dog in picture three. 4) It is a puppy in picture four. 5) It is a hen in picture five. 6) It is a brood-hen in picture six. 7) It is a chicken in picture seven. 8) It is a cock in picture eight. 9) It is a cow in picture nine. 10) It is a calf in picture ten. 11) It is a horse in picture eleven. 12) It is a foal in picture twelve. 13) It is a duck in picture thirteen. 14) It is a duckling in picture fourteen. 15) It is a pig in picture fifteen. 16) It is a sucking-pig in picture sixteen. 17) It is a goat in picture seventeen. 18) It is a kid in picture eighteen. 19) It is a sheep in picture nineteen. 20) It is a ram in picture twenty. 21) It is a rabbit in picture twenty one. 22) It is a goose in picture twenty two. 23) It is a gosling in picture twenty three. 24) It is an ox in picture twenty four. 25) It is a turkey in picture twenty five. 26) It is a donkey in picture twenty six.

3. 1) The cat is grey. 2) The kitten is black. 3) The dog is red. 4) The puppy is white and black.

Урок 39

2. 1) In picture one a cat is on the table. A kitten is under the table. A dog is at the table.

- 2) In picture two a hen is in the box. A chicken is on the hen. A kitten is at the box.
- 3) In picture three a hen is in the box. A kitten is on the hen. A dog is at the box.

Урок 40

Загальні запитання не мають питального слова. Присудок або частка присудка ставиться перед підметом *Is the sun shining*. Ці запитання вимагають стверджувальної або заперечної відповіді (наприклад: *yes* або *no*). *Do you have a desk?*

- 1.1) Do you have a family?
 - 2) Is your family big?
 - 3) Do you have a brother (sister)?
 - 4) What is his (her) name?
 - 5) How old is he (she)?
 - 6) What is he (she)?
 - 7) Do you have a father? Etc.

- 3.1) A dog is in the box.
 - 2) A big dog is on the floor.
 - 3) An egg is in the box.
 - 4) A big egg is in the bag.
 - 5) A top is on the floor.
 - 6) A bad top is in the bag.

Урок 41

- 8.1) It is a big blue, red and green top.
 - 2) It is a big blue bag.
 - 3) It is a big white egg.
 - 4) It is a big brown pen.
 - 5) It is a little blue pond.
 - 6) It is a big white pin and a little blue pin.

Урок 43

- 1.1. This is a cat. 2. This is a kitten. 3. This is a dog
 4. This is a puppy. 5. This is a hen. 6. This is a brood-
 hen. 7. This is a chicken. 8. This is a cock. 9. This is
 a cow. 10. This is a calf. 11. This is a horse. 12. This
 is a foal. 13. This is a duck. 14. This is a duckling.
 15. This is a pig. 16. This is a sucking-pig. 17. This
 is a goat. 18. This is a kid. 19. This is a sheep.
 20. This is a ram. 21. This is a rabbit. 22. This is
 a goose. 23. This is a gosling. 24. This is an ox.
 25. This is a turkey. 26. This is a donkey.

- 7.1) It is a flag. It is a little flag.
 2) It is a flag. It is a big flag.
 3) It is a doll. It is a big doll.
 4) It is a doll. It is a little doll.
 5) It is an apple. It is a big apple.
 6) It is an apple. It is a little apple.
 7) It is a top. It is a big top.
 8) It is a top. It is a little top.

Урок 44

- 1.1) I see a fox in picture one. It is red. It is big.
 2) I see a hare in picture two. It is grey. It is little.
 3) I see a wolf in picture three. It is grey. It is big.
 4) I see an elk in picture four. It is grey. It is big.

Урок 45

Загальні запитання не мають питального слова. Присудок або частка присудка ставиться перед підметом *Is the sun shining*. Ці запитання вимагають стверджувальної або заперечної відповіді (наприклад: yes або no). *Do you have a desk?*

У питальних реченнях присудок ставиться перед підметом. Спеціальні запитання починаються з питального слова або групи слів: *what, who, which, when, where, how, why*: *What colour is the desk?*

- 2.1) Do you have a family?
- 2) Is your family big?
- 3) Do you have a brother (sister)?
- 4) What is his (her) name?
- 5) How old is he (she)?
- 6) What is he (she)?
- 7) Do you have a grandmother? Etc.

Загальні запитання не мають питального слова. Присудок або частка присудка ставиться перед підметом. *Is the sun shining?* Ці запитання вимагають стверджувальної або заперечної відповіді (наприклад: *yes, no*).

- 4.1) Is the doll red? Is it big?
- 2) Is the top red, yellow, green and blue? Is it big?
- 3) Is the bell brown? Is it little?
- 7.1) Чи це гладкий собака? — Is it a fat dog?
- 2) Чи це погане яйце? — Is it a bad egg?
- 3) Це маленька лялька? — Is it a little doll?
- 4) Це сумний чоловік? — Is it a sad man?
- 5) Чи це хвора людина? — Is it an ill man?

Урок 50

- 3.1) I see a pencil in picture one. It is rosy. I think so because the sun is rosy.
- 2) I see a pencil in picture two. It is green. I think so because the tree is green.

3) I see a pencil in picture three. It is yellow. I think so because the flower is yellow.

5. a cat, a pond, a bag, in hand, a man and a dog.

9. 1) a man and a dog; 2) a lamp and a bed. 3) It is a pond. 4) It is a bad apple. 5) It is a big hat and a little hat.

Урок 51

2.1) I want to draw a tree too.

2) I want to draw the sun too.

3) I want to write a letter too.

4) I want to read a book too.

3.1) I don't want to draw a tree.

2) I don't want to draw the sun.

3) I don't want to write a letter.

4) I don't want to read a book.

9.1) It is a red tram.

2) It is a rosy dress.

3) It is a big white rabbit.

4) It is a little green frog.

Урок 52

Дієслово **to have** вживається з займенником **I** таким чином: **I have. I have a desk. — Я маю парту. (У мене є партя.)**

Has має вживатися з займенниками: **he, she, it.**
He has a kitten — Він має кошеня.

2.1) The boy has a kitten. I do not have a kitten.

2) The boy has a cat. I do not have a cat.

- 3) The boy has a rabbit. I do not have a rabbit.
- 4) The boy has a dog. I do not have a dog.

Урок 53

8. He has a little puppy. His puppy is brown.

Урок 54

6. У Романа є собака. Він чорний. Він великий і не товстий. У Діни є цуценя. Воно руде. — Roman has a dog. It is black. It is big. It is not fat. Dina has a puppy. It is red.

Урок 56

- 7.1) This is a red pen and that is a yellow pen.
2) This is a big doll and that is a little doll.
3) This is a big clock and that is a little clock.

Урок 57

2. 1–2. This is a cat and that is a kitten. 3–4. This is a dog and that is a puppy. 5–6. This is a hen and that is a brood-hen. 7–8. This is a chicken and that is a cock. Etc.

Урок 58

- 8.1) This is a pencil-box. The pen is in the pencil-box. It is green.
2) A cat is in the box. The box is big. The cat is red.
3) This is a dog. It is fat. It is brown and white.

Урок 59

- 7.1) У мене є велика лялька. — I have a big doll.
2) У мене є коричнева ручка. — I have a brown pen.
3) У мене є маленька качка. — I have a little duck.

Урок 60

- 7.1) I have a very red apple.
- 2) Pavlo has a big clock too.

Урок 61

- 8.1) У мене є велика коробка. — I have a big box.
- 2) Це маленька лисиця. — It is a small fox.
- 3) Це дуже великий текст. — It is a very big text.
- 4) Тамарі шість років. — Tamara is six years old.

Урок 62

9. 1) Рекс (є) великий чорний собака. — Rex is a big and black dog.
- 2) Це дуже щаслива сім'я. — It is a very happy family.
- 3) У Тараса є робота. — Taras has a job.

Урок 63

9. Text, little, egg, box, happy, Jack, still, black, dog, family.

Урок 65

П'ЯНИННЯ

У питальних реченнях присудок ставиться перед підметом. Спеціальні запитання починаються з питального слова або групи слів: what, who, which, when, where, how, why.

English 1

1. We can see bears, tigers, elephants, elks, lions, giraffes, crocodiles, hares, wolves, monkeys, foxes in the zoo.
- 6.1) Where is the dog? It is at the desk.
- 2) Where is the cat? It is under the desk.
- 3) Where is the kitten? It is under the desk too.

- 4) Where is the doll? It is on the table.
- 5) Where is the bag? It is at the ball.
- 6) Where is the lamp? It is on the table.

Урок 66

- 7.1) Where is the kitten? It is in the box.
- 2) Where is the black thread? It is at the box.
- 3) Where is a blue thread? It is at the box too.

Урок 67

- 6.1) Is this a thick man? This is a thin man.
- 2) Is this a thick kitten? This is a thin kitten.
- 3) Is this a little family? This is a big family.
- 4) Is the clock at the desk? It is on the desk.

Урок 68

- 9.1) What is this? This is a pencil-box.
- 2) Where is the pencil? It is in the pencil-box.
- 3) Is the pencil on the desk? No, it isn't.
- 4) Where is the pencil? It is in the pencil-box.
- 5) What pencil is it? It is a thick red pencil.

Урок 69

7. Я живу у великому місті. У мене велика квартира. У мене є кіт і собака. Кіт чорний, а собака рудий. — I live in a big city. I have a big flat. I have a cat and a dog. The cat is black and the dog is red.

Урок 70

9. Ann has a scarf. It is big and brown. Ann has a brown dress too.

Урок 71

9. 1) I am seven. 2) Nina is 16. 3) I am 8. 4) Taras is 7.
- 5) I am 6. 6) Makar is 9.

Урок 74

6. 1) Скільки років Каті? — 10. — How old is Kate? — She is ten. 2) Скільки тобі років? — 7. — How old are you? — I am seven. 3) Дай мені олівець, будь ласка. — Give me a pencil, please. 4) Покажи йому ляльку, будь ласка. — Show him a doll, please. 5) Допоможи мені, будь ласка. — Help me, please.

Урок 75

6. A bad fish, a tall man, a fat duck, a happy family, a big pond, a small rat, a red hen, a wet plum, a fresh cherry, a red apple.

Урок 78

- 7.1) It is cold in winter.
2) The letter is on the desk.
3) Tom has dinner in the kitchen.

Урок 79

- 6.1) Her doll is in the corner.
2) Is your kitten under the bed or at the door?
7. 1) He has a fork. 2) The door is white. 3) The floor is brown. 4) My mother is not a doctor. 5) Where is your book? 6) The ball is in the corner.

Урок 80

- 5.1) This hat is black.— What colour is this hat? It is black. 2) That lamp is red.— What colour is that lamp? It is red. 3) This dress is black. — What colour is this dress? It's black. 4) That cat is black.— What colour is that cat? It's black.

Урок 81

- 3.1) Is Rex a big dog? Rex is a big dog.
2) Is the apple red? The apple is red.

Урок 82

ПОЯСНЕННЯ

Дієслово **to have** вживається з займенниками **I, you, we, they** таким чином: **I have, we have, you have, they have.** 1) **I have dinner at 3 o'clock.** 2) **You do not have supper at 1 o'clock.** 3) **They have dinner at 2 o'clock.**

- 5.1) He lives in Kyiv. 2) Petro does not live in Odessa.
3) She lives in Poltava.

Урок 83

- 6.1) They have a dog, a rabbit and a cock.
2) He has a pen, a pencil and a pencil-box in his bag.

Урок 84

4. forks, tops, nuts, socks, lamps;
doors, pins, eggs, trams, walls.

- 6.1) The man is very sad. 2) The doors are in the flat.
3) A big cat and a little kitten are on the carpet.

Урок 85

ПОЯСНЕННЯ

Щоб показати наявність предмету або особи у певному місці, вживається зворот **there is** (для однини) і **there are** (для множини). *There are a drum on the desk.*

У питальних реченнях **is** або **are** стоять перед **there**: *Is there are a drum or the desk?*

- PraVa*
5. 1) Is there a drum on the desk? There is a lamp on the desk. 2) Is there a puppy in the box? There is a chicken in the box. 3) Is there a pencil in the pencil-box? There is a pen in the pencil-box. 4) Are there hens in the pond? There are ducks in the pond. 5) Are there nuts on the desk? There are flowers on the desk. 6) Are there tops on the shelf? There are books on the shelf.

Урок 86

5. 1) Оксана не живе в Києві. Вона живе в Одесі. У Оксани немає сестри. У неї є брат Дмитро. — Oksana doesn't live in Kyiv. She lives in Odesa. Oksana doesn't have a sister. She has a brother Dmitro.
- 2) Я не живу в Полтаві. Я живу в Лубнах. У мене немає великої квартири. Моя квартира маленька. — I don't live in Poltava. I live in Lubny. I don't have a big flat. My flat is small.

Урок 87

ПОЯСНЕННЯ

У питальних реченнях присудок ставиться перед підметом. Спеціальні запитання починаються з питального слова або групи слів: *what, who, which, when, where, how, why. Where do you go?*

- 4.1) Where do you go?
2) Where does Roman live?
3) Where do you have dinner?
4) Where does she have supper?
5) Where does Olesya have breakfast?

Урок 88

- 5.1) Who is this? — This is Ann.

English 1

- 2) Who is that? — That is Tom.
- 3) What can they see in the park? — They can see many trees and birds in the park.
- 4) What has Ann in her hand? — Ann has a doll in her hand.
- 5) What has Tom in his hands? — Tom has a little puppy in his hands.

Урок 89

ПОЯСНЕННЯ

Щоб показати наявність предмета або особи у певному місці, вживається зворот *there is* (для однини) і *there are* (для множини). *The doors are in the flat.* У питальних реченнях *is* або *are* стоять перед *there*: *Is there a drum on the desk?*

- 7.1) There is a wet hen in the yard.
 - 2) There are many cats in the yard.
 - 3) There is a big girl on the bench.
 - 4) There are six pens on the desk.
 - 5) There is a black dress on the bed.

- 8.1) Is the room big? — It isn't very big.
 - 2) How many windows are there in the room? — There are two windows in it.
 - 3) Is there a desk in the room? — Yes, it is.
 - 4) Where is the desk? — It is at the window.
 - 5) How many carpets are there in the room? — There are two carpets in the room.
 - 6) Where are they? — They are on the floor and on the wall.
 - 7) Is there a lamp in the room? — Yes, there is.
 - 8) Where is the lamp? — It is on the desk.

Урок 91

- 6.1) They live in Canada. — They don't live in Canada.
- 2) She lives in Kaunas. — She doesn't live in Kaunas.
- 3) We live in London. — We don't live in London.

Урок 92

2. This is a girl. Her name is Nastya. Nastya gets up at 7 o'clock. She does her morning exercises and has her breakfast. Then she goes to school. After classes she goes home. Then she has her dinner, plays in the yard and does her lessons. Then she plays with her sister, has supper and reads. She goes to bed at 9 o'clock.

Урок 93

- 5.1) Who is this? — This is Liza.
- 2) How old is Liza? — Liza is six.
- 3) Where does she live? — She lives in Lviv.
- 4) When does she get up? — She gets up at seven o'clock.
- 5) Where can we see Liza? — We can see her in the yard or in the park.
- 6) When does Liza go to bed? — She goes to bed at ten o'clock.

Урок 95

- 4.1) There are two pens on this table and three pens on that table. How many pens are there on two tables?
 $2 + 3 = 5$. There are five pens on the tables.
- 2) Nina has four dolls. Oksana has five dolls. How many dolls have two girls? $4 + 5 = 9$. The girls have nine dolls.